

K demokratizaci Ukrajiny může přispět každý z nás

25. února 2005 Tomáš Jirsa

Během nedávné oranžové revoluce na Ukrajině jsme drželi palce Viktoru Juščenkovi a jeho příznivcům. Na několik měsíců jsme přestali Ukrajinu vnímat pouze jako zásobárnu laciných dělníků pro těžkou práci za mizernou mzdu. Revoluce skončila, ale na podporu Ukrajiny a jejích občanů bychom neměli zapomínat. Přispět může každý: stačí se slušně chovat k ukrajinským dělníkům, které denně potkáváme.

Ukrajinců je oficiálně v České republice 75 tisíc, neoficiálně snad dvakrát tolik. Nevytváří žádná ghetta či diaspory a vlastně s nimi nejsou žádné větší problémy. Pracují za nízkou mzdu a mnoho z vydělaných peněz zde také utrácejí v obchodech za zboží, které vozí domů. Sezónní dělníci nijak nezatěžují zdravotní ani sociální systém.

Přítom jejich život doma ani u nás není vůbec jednoduchý. Ukrajina je prolezlá korupcí a dělníci se s tímto jevem hojně setkávají i u nás. Od celníků, kteří zamhouří oko a pustí i s nedokonalými doklady, přes autobusáky, kteří prodávají lístky předražené a načerno, až po systém tzv. klientů, kteří jsou článkem mezi dělníky, českými firmami a pracovními úřady. Český stát tento složitý systém nechává bez povšimnutí a je-li prováděna represe, vždy proti dělníkům, nikdy proti střednímu a vyššímu managementu, tedy „pasákům“ a „klientům“.

V České republice pracující Ukrajinci jsou přitom v drtivé většině muži, kteří netouží po ničem jiném, než si vydělat poctivou práci. Jsou mezi nimi ovšem i středoškolští učitelé, lékaři, hudebníci, umělci či zdravotní sestry. Zkrátka lidé, kteří se snaží uplatnit ve své profesi. Slibný pilotní projekt Ministerstva práce a sociálních věcí, Otevřená šance, jehož cílem je přilákat do České republiky kvalifikované pracovníky z Bulharska, Chorvatska a Kazachstánu je ze zcela nepochopitelných důvodů Ukrajincům uzavřen. To je třeba změnit.

Není cílem, aby pro Ukrajince byla v Česku umetená cesta. Každý, kdo se chce pohybovat po Evropě, se musí starat sám o sebe. Regulace dělníků funguje tak, že zavrou-li se kohouty legální, roztočí se okamžitě kohouty ilegální. Český trh pohltí přesně tolik lidí, pro kolik je práce, ostatní se neuplatní a pojedou domů. Je ale bezpodmínečně nutné jednat s Ukrajinci v České republice slušně. Každý z nich si naše chování zapamatuje a doveze si tento „kousek demokracie“ s sebou zpátky na Ukrajinu.